

ETNOLOGISKA INSTITUTIONEN VID ÅBO AKADEMI

ningsland, ålder, utseende, färg, pris, bekvämlighet, användbarhet, storlek, miljövänlighet? Vilken bil minns ni bäst?

Om ni *inte* har körkort eller bil, berätta varför.

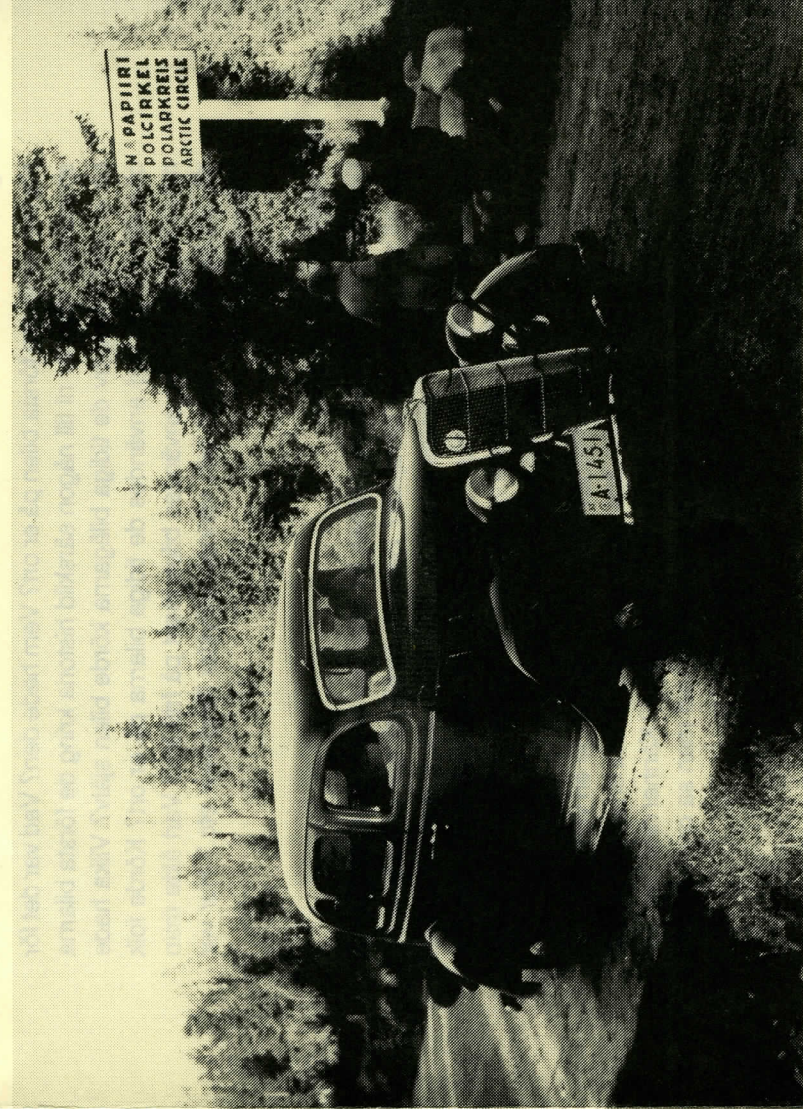
Lägger ni ner mycket tid på att tvätta bilen och hålla den i ordning? Varför i så fall? Av ekonomiska skäl eller för att den skall vara snygg? Har ni utrustat er bil på ett personligt sätt med t.ex. klistermärken, extra lyktor, speciella navkapslar, inredningsdetaljer som maskotar eller radio och band- eller cd-spelare? Försöker ni utföra små reparationer själv? Av ekonomiska skäl eller för att det roligt att göra det? Är bilen för er främst ett nytto- och transportredskap eller något som hör fritiden till? När ni skall företa er en lite längre resa, funderar ni då på alternativa färdssätt(tåg, buss etc.)? Vilka faktorer är då viktiga för ert val av transportmedel?

Bilen förr och nu

Har er inställning till bilismen förändrats genom åren? Berätta hur. Använder ni bilen idag på andra sätt än förr? Vad betyder bilen i er vardag, i ert arbete och för er fritid?

Hur ser ni på bilismens för- och nackdelar (t.ex. i förhållande till miljöförstöring, olycksrisiker etc.)? Tror ni att den allmänna uppfattningen om bilkörning och t.ex. alkohol eller hastighetsbestämmelser förändrats under senare år? Borde privatbilismen begränsas eller borde den uppmuntras ytterligare?

Bilden: Bilturister vid polcirkeln på 1930-talet. Foto A.Pietinen

Frågelista nr 60

BILEN

Bilen

Tidiga bilar

Känner ni till den första bilen på er ort? Vem hade den? Vad var det för ett märke? Känner ni till någon särskild historia kring de första bilarna på er ort? Vilka av de tidiga bilägarna körde bilen själv? Vilka hade chaufförer? Till vad användes de tidiga bilarna på er ort? Körde folk mest till arbetet eller användes bilen mest på fritiden? Vart åkte man då, på besök hos släkt och vänner, utflykter långresor etc.? Hur var bilåkare klädda?

Att växa upp med bilen

Berätta om era barndoms minnen av bilar och bilism. Hur vanligt var det att man hade en familjebil? Hade er familj bil när ni växte upp? Ungefär vilket år inköptes bilen i så fall? Hur gick köpet till? Vilken betydelse hade märke, färg, ålder och andra egenskaper för valet av bil? Vem i familjen bestämde vid bilköpet? Av vilket märke var den första bilen i er familj? Berätta närmare om detta.

Vad ansåg man om bilinnehav eller om att man hade en viss typ av bil eller ett visst bilmärke? Ansågs vissa märken för finare än andra? Hade man öknamn på olika bilmärken eller deras ägare? Känner ni till historier om olika märken och deras egenheter, eller vad man sa om folk som höll sig till vissa bilmärken? Berätta mer om detta.

Ungdomen och bilarna

Vad spelade bilen för roll i er ungdomstid? Vilken betydelse hade den för ungdomarna? Fanns det då "raggare" eller "bilburen ungdom"? Vad använde dessa ungdomsgrupper bilen till? Hur var de äldres reaktion? Hur utnyttjades bilen i övrigt nöjesliv? Hur är det idag? Berätta om skillnaderna mellan förr och nu.

Yrkestrafiken

Minns ni yrkeschaufförer (buss- lastbils- eller taxichaufförer) från förr? Har ni någon uppfattning om hurudana personer det var som slog sig på dessa yrken? Vilka var taxiägarna på landet/ staden? Vem åkte taxi förr jämfört med idag? Hade yrkeschaufförerna speciella kläder eller annan utrustning? Berätta om er första taxiresa. Fanns det någon trafikidkare med lastbilar på er ort? Berätta närmare om dessa?

Bilen och fritiden

Berätta om hur bilen användes under fritiden. Användes den för hela familjen? Hur är det idag? Berätta gärna om söndagsutflykter och bilsemesterar med tält eller husvagn. Berätta om "semesterbilens" utrustning. Ändrade bilen på era fritids- och semestervanor?

Bilen på vägarna

Hur har bilkörandet förändrats under den tid ni minns? Kommer ni ihåg handsignalerna och tecken som inte mera används idag. Hur uppträdde man på vägarna då i förhållande till nu? Hur har synen på kvinnliga bilförare förändrats? Talade man även för om "fartdårar" och "söndagsbilister"?

Ni minns säkert de gamla registerskyltarna med bokstäver som visade var bilen hörde hemma (A och B för Helsingfors, V och Y för Vasa o.s.v.) Minns ni något talesätt om särskilda registerboksstäver? Har ni idag något klistermärke på bilen som visar var ni är hemma? Vilka andra prydnader har bilen idag?

Att ha bil

Om ni själv har kört kort och bil, berätta om hur ni lärde er köra. Var det naturligt att ni skulle skaffa er körtkort? Gjorde de flesta det i er ålder? Både pojkar och flickor? Berätta om den första bilen ni själv köpte: när, var, hur och varför? På vad sätt kom den att förändra livet för er (och familjen om ni var gift)? Har ni haft många bilar, skiftat mellan märken och storlekar? Vad har varit avgörande för ert bilval: modell, tillverk-